

УРОК У СИСТЕМІ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

Сьогодні проблемне навчання розглядають як технологію розвивальної освіти спрямовану на активне одержання знань, формування прийомів дослідницько, пізнавальної діяльності, залучення до наукового пошуку, творчості, виховання соціально значущих рис особистості. Цей вид навчання передбачає дві основні цілі, допомогти учням самостійно засвоїти зміст навчального матеріалу та навчити використовувати наукові методи у процесі пізнання. Реалізація моделі проблемного навчання вимагає від учителя таких дій:

1. Ставити перед учнями навчальні завдання в зрозумілій і цікавій формі.
2. Виконувати функції координатора пошукових дій учнів і партнера, допомагати окремим учням і групам, диференціюючи зміст допомоги.
3. Уміти зіткнутися учнів із проблемою, стимулювати творче мислення за допомогою запитань.
4. Коректно виправляти помилки, яких припускаються учні в процесі пошуку гіпотез, їх підтвердження.
5. Спрямовувати діяльність учнів на самостійне опанування різних джерел інформації. Пропонувати свою допомогу лише в тих випадках, коли учні не можуть самостійно прийняти необхідне рішення.

Технологія проблемного навчання включає:

1. Зіткнення з проблемою, створення проблемної ситуації.
2. Збір і аналіз даних. Актуалізація життєвого досвіду з проблеми, пошук даних про об'єкти та явища, яких не вистачає для розв'язання проблеми.
3. Визначення причинно-наслідкових зв'язків, формулювання гіпотези. У разі неспроможності учнів самостійно висунути гіпотезу вона може бути запропонована вчителем.
4. Збір інформації, проведення дослідження, вивчення таблиць, графіків, читання рекомендованої літератури, результатом чого є перевірка припущень і побудова учнями пояснень ситуації, яка призвела до проблеми.
5. Формулювання висновків, аналіз процесу дослідження.

Урок у технології проблемного навчання виглядає як ланцюжок навчальних проблем, які вчитель створює, вислуховує різні точки зору, аналізує їх за участю учнів, знаходить удачі форми та способи фіксації отриманих результатів.

Матеріалом для створення проблемних ситуацій можуть слугувати фізичні загадки, фізичні парадокси, результати фізичного експерименту, результати попередньо проведеної нульової контрольної роботи, результати розв'язування фізичних задач, аналіз життєвих ситуацій тощо.

Урок у системі проблемного навчання може мати форму проблемної лекції, проблемного семінару, уроку-дослідження та ін. Особливості їх підготовки та проведення описані вище.